

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет мистецтв
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової
підготовки вчителя

Теорія і методика виховання художньо- обдарованої особистості у закладах мистецької освіти

**ЗБІРНИК СТАТЕЙ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

ЧАС МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

17 – 18 жовтня 2019 року

TIME OF ART EDUCATION

Collection of Articles VII of the All-Ukrainian Scientific-Practical Conference
«Theory and methods of education of the artistically gifted person in the institutions
of art education»

Харків
Україна
2019

УДК 37.032
ББК 85я43
Ч-24

Редакційна колегія

Калашник М.П. – доктор мистецтвознавства, професор
Матвеева О.О. - доктор педагогічних наук, професор
Полубоярина І.І. – доктор педагогічних наук, професор
Смирнова Т.А. - доктор педагогічних наук, професор
Соколова А.В. - доктор педагогічних наук, професор
Тарарак Н.Г. - доктор педагогічних наук, професор
Тушева В.В. - доктор педагогічних наук, професор
Перетяга Л.Є - доктор педагогічних наук, професор
Фомін В.В. – доктор педагогічних наук, професор (голов.ред.)
Бурма А.В.- кандидат педагогічних наук, доцент

*Затверджено редакційно видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 6 від 05.11.2019*

У збірнику подано статті VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти». Збірник розрахований на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників науково-дослідних інститутів, ЗВО, учителів мистецьких шкіл.

Ч-24 Час мистецької освіти «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти: зб. статей VII Всеукраїнської наук. - практи. конф. 17-18 жовтня 2019 року) , ч.І / заг. ред. В.В. Фомін – Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019 – 267с.

ISBN 978-617-7298-28-0

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

Автори статей несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.

Мова видання: українська, англійська.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019

УДК 37.032

ББК 85я43

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019

Анастасія Самойленко

ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
МУЗИКИ В ПРОЦЕСІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ 167

Фан Юаньюань

ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-СЛУХОВИХ НАВИКІВ У СТУДЕНТІВ
МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ..... 172

Ганна Ткаченко

СЦЕНІЧНЕ ВТІЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ПІСНІ ЗАСОБАМИ
ПЕРФОРМАНСУ 177

Олена Кисельова

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО
ВИКОРИСТАННЯ МУЗИЧНО-ІГРОВИХ МЕТОДІВ 182

Дмитро Головаш

ВЕБ-ДИЗАЙН ЯК ФУНДАМЕНТ СУЧАСНОГО ВІРТУАЛЬНОГО
СЕРЕДОВИЩА..... 186

Л.В. Беземчук, Ірина Беденко

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦТВА 189

Олександра Губанова

ЗНАЧЕННЯ ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА..... 193

Юлія Панасенко

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ ДОСВІДУ ТВОРЧОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ 198

Марія Тарасенко, Любов Тарасенко

ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКОГО ДОСВІДУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
МУЗИКИ 203

УДК 378.094.016

Олена Кисельова

*Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С.Сковороди»,
факультет мистецтв,
бм група*

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ МУЗИЧНО-ІГРОВИХ МЕТОДІВ

Науковий керівник - кандидат педагогічних наук, доцент, Л.В. Беземчук

У роботі доведено, що впровадження методики підготовки майбутніх учителів початкових класів до використання музично-ігрових методів на основі визначених педагогічних умов сприяє позитивним змінам у рівнях готовності студентів до організації музично-ігрової діяльності.

In the work it is proved that introduction of the methodology of preparation of the future primary school teachers to use game methods on the basis of the certain pedagogical conditions contributes to positive changes in the levels of students' readiness for organization of the music and playing activities.

Ключові слова: *музично-ігрова діяльність молодших школярів, готовність майбутнього вчителя початкових класів.*

Keywords: *music-playing activity of primary school students, readiness of the future primary school teacher.*

Постановка проблеми та її актуальність. Гра є не лише провідним видом діяльності дошкільників, але й зберігає свої розвивально-виховні позиції в освітній роботі з молодшими школярами, перетворюючись на своєрідний місток для безболісного переходу учнів із світу дошкільного дитинства у світ шкільного життя. Педагог початкової школи не має права нехтувати грою, вважаючи її марнотратством сил і часу. Натомість він повинен бути готовим реалізувати найважливіші функції ігрової діяльності учнів (креативну, комунікативну, діагностичну, коригувальну тощо), адже гра уможливорює ефективність процесів навчання, розвитку і виховання школярів.

Організація музично-ігрової діяльності учнів початкових класів у той самий час створює додаткові умови для їхньої успішної соціалізації завдяки включенню в естетичну взаємодію.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Сучасна музична педагогіка приділяє велику увагу розвитку здібностей майбутніх вчителів, формуванню їх вмінь і навичок, вихованню артистизму виконавців, але ще малодослідженою залишається проблема функціонування музичного мислення у виконавській творчості вчителів-музикантів. Розробка та впровадження інноваційної методики музично-теоретичного навчання вимагає врахування специфіки діяльності педагогів-музикантів у контексті сучасних наукових підходів. Питання їх фахової підготовки висвітлені в працях Ю. Алієва, О. Апраксіної, Л. Арчажникової, Л. Безбородової, Н. Ветлугіної, Г. Падалки, О. Ростовського, О. Рудницької. Аналіз наукових досягнень з проблеми розвитку та формування гармонічного слуху (Т.Б. Альохіна, Т.В. Бушина, О.І. Дунаєва, Р.К. Печелюнас та ін.) у студентів музичних навчальних закладів освіти дозволив констатувати наявність інтересу сучасних науковців до даного питання.

Однак науковці більше звертаються до проблеми розвитку гармонічного слуху учнів спеціалізованих шкіл мистецького спрямування, музичних шкіл, шкіл мистецтв, а питання розвитку гармонічного слуху майбутніх вчителів музичного мистецтва залишається недостатньо дослідженим у науковій літературі.

Мета: сформувати готовність майбутніх учителів початкових класів до використання музично-ігрових методів.

Виклад основного матеріалу. Важливою складовою загальної готовності до організації музичного виховання молодших школярів є готовність майбутнього учителя початкових класів до організації музично-ігрової діяльності учнів, яку тлумачимо як цілісне емоційно-психологічне та змістово-методичне утворення, що об'єднує налаштованість студентів на організацію музично-ігрової діяльності (естетична спрямованість педагогічної дії), засвоєння ними системи мистецько-педагогічних знань (когнітивно-мистецька

обізнаність), формування вмінь організації музичноігрової діяльності (креативно-методична вмільість), оцінювання її результативності в розв'язанні завдань музично-естетичного виховання молодших школярів (рефлексивно-регулятивна активність).

Музично-ігрова діяльність молодших школярів є освітньо-виховним феноменом, структурно і функціонально підпорядкованим мотиваційно-цільовим, змістовим, процесуально-організаційним завданням особистісного розвитку дитини; засобом употужнення соціалізації дитини в процесі доцільного її включення в добровільну, художньо спрямовану, полікультурно оснащену колективну взаємодію.

Готовність майбутнього вчителя початкових класів до організації музично-ігрової діяльності молодших школярів являє собою цілісне емоційно-психологічне та змістово-методичне утворення, що об'єднує налаштованість студентів на організацію музично-ігрової діяльності (естетична спрямованість педагогічної дії), засвоєння ними системи мистецько-педагогічних знань (когнітивно-мистецька обізнаність), формування вмінь організації музично-ігрової діяльності (креативно-методична вмільість), оцінювання її результативності в розв'язанні завдань музично-естетичного виховання молодших школярів (рефлексивно-регулятивна активність).

Висновки. Стаття присвячена проблемі підготовки майбутніх учителів початкових класів до використання ігрових методів. Визначені й теоретично обґрунтовані педагогічні умови підготовки студентів до досліджуваної діяльності: розвиток у студентів методичної вправності щодо організації музично-ігрової діяльності учнів на основі інтегрованого підходу до навчально-виховної роботи в школі першого ступеня; впровадження креативного підходу до організації позааудиторної роботи зі студентами на музично-ігровій основі. Розроблена й експериментально перевірена методика реалізації педагогічних умов підготовки майбутніх учителів початкових класів до досліджуваної діяльності.

Список використаних джерел

1. Абдуллин Э.Б. Методика музыкального образования : учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений / Э. Б. Абдуллин, Е. В. Николаева ; под общ. ред. М. И. Ройтерштейна. М. : Музыка, 2006. 336 с.
2. Абдулина О. А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования / О. А. Абдулина. 2-е изд., перераб. и доп. М. : Просвещение, 1990. 141 с.
3. Яременко Н. В. Підготовка майбутніх учителів до організації дозвіллевої ігрової діяльності учнів основної школи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 “Теорія і методика професійної освіти” / Яременко Ніна Володимирівна ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2006. 20 с
4. Яворский Б. Л. Сборник : в 2 т. Т. 1 : Статьи, воспоминания, переписка / Б. Яворский. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Сов. композитор, 1972. 711 с. 297.
5. Якобсон П. М. Психологические проблемы мотивации поведения человека / П. М. Якобсон // Психология чувств и мотивации : избр. психол. тр. / П. М. Якобсон; под. ред. Е. М. Борисовой. М; Воронеж: Ин-т практ. психологии, 1998. С. 174 – 298.
6. Щолокова О. П. Основи професійної художньо-естетичної підготовки майбутнього вчителя : [монографія] / О. П. Щолокова. К. Укр. держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 1996. 172 с.